

Aandachtsgebied: Samenleving
Team Beleid
Behandelaar: I. Duijm-Keppel en N. van Gennip
Telefoonnummer: 06-30895152

Voorstelnr. 792367
Barneveld, 13 februari 2026
Portefeuillehouder: J. van der Tak

Onderwerp: Buitenexpositie en filmvertoning Femicide

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met het organiseren van de buitenexpositie Femicide van Stichting Open Mind van 26 mei tot 16 juni 2026. Als opening wordt een filmvertoning ingezet in Barneveld, Voorthuizen en Kootwijkerbroek.
2. De Raad over dit voorstel te informeren.

1. Inleiding

Huiselijk geweld en femicide vormen een urgente problematiek in Nederland. In de regio West-Veluwe Vallei zijn dit speerpunten binnen de Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld 2025–2029, waarin wordt ingezet op duurzame veiligheid, gendersensitief werken en bewustwording onder inwoners en professionals. Ook het Integraal Veiligheidsplan 2024–2027 van Gemeente Barneveld, Nijkerk en Scherpenzeel benoemt zorg en veiligheid (met o.a. huiselijk geweld, personen met onbegrepen gedrag en mensenhandel) als hoofdprioriteit. De recent vastgestelde visie sociaal domein benadrukt het belang van een aanpak van huiselijk geweld: “We willen dat onze dorpen plekken zijn waar iedereen zich thuis en veilig voelt en waar onze kinderen zich kunnen ontwikkelen.”

De reizende buitenexpositie Femicide, ontwikkeld door Stichting Open Mind, vraagt aandacht voor het maatschappelijke probleem van vrouwenmoord en gender gerelateerd geweld. De expositie bestaat uit grote portretten en verhalen van slachtoffers en nabestaanden, en sluit aan bij onze lokale en regionale speerpunten. De locatie van de tentoonstelling wordt nog bepaald.

Als opening wordt op de eerste dag een filmvertoning in een vrachtwagen ingezet, waarin een korte film en verdiepende informatie over femicide wordt getoond. De filmvertoning is opgezet door Wim en Monique Hertgers, die hun dochter zijn verloren aan femicide. Bij deze filmvertoning nodigen wij maatschappelijke partners uit, om met bezoekers in gesprek te gaan. Ook komt er een vrijwilliger van Stichting Open Mind mee voor nagesprekken. De financiering wordt integraal benaderd omdat het thema raakvlakken heeft op meerdere beleidsterreinen: veiligheid, programma bestaanszekerheid, inclusie en gezondheid.

2. Beoogd effect

Femicide is een urgent maatschappelijk probleem dat ook in Nederland voorkomt. In dat kader zet het college al in op:

- Actieve opvolging van (politie)signalen over specifieke locaties die een hoog risico met zich meebrengen;
- Hanteren van integrale ontwerpprincipes voor de openbare ruimte waarin sociale veiligheid, verlichting en overzichtelijkheid voor alle doelgroepen zijn verankerd;
- Het uitvoeren van een uitgebreide veiligheidsenquête na de zomer 2026 waarin specifiek wordt meegenomen waar vrouwen zich onveilig voelen;
- Verwerken van de resultaten van de enquête in het Integraal Veiligheidsplan 2028–2032.

Aanvullend op deze aanpak kiest het college dit jaar voor bewustwording rondom dit thema door de inzet van een expositie en filmvertoning Femicide.

Door de expositie *Femicide* en de filmvertoning zichtbaar en toegankelijk te maken, creëren we een krachtige impuls voor bewustwording in de samenleving.

Deze activiteiten doorbreken het taboe rondom huiselijk geweld en femicide en zetten inwoners, professionals en vrijwilligers aan tot gesprek en reflectie. Het gaat niet alleen om het tonen van ervaringsverhalen, maar om het inzetten van een laagdrempelige preventieve interventie met impact die mensen aan het denken zet. Daarmee sluit de expositie aan bij het uitgangspunt dat veiligheid niet alleen een verantwoordelijkheid is van de overheid, maar ook van inwoners en professionals.

De expositie geeft slachtoffers letterlijk een gezicht en maakt de problematiek voelbaar. Dit draagt bij aan vroeg signalering: hoe eerder signalen van intieme terreur en dwingende controle worden herkend, hoe groter de kans dat escalatie kan worden voorkomen. De regiovisie huiselijk geweld benadrukt dat bewustwording cruciaal is om huiselijk geweld eerder te signaleren en dat lokale campagnes en initiatieven nodig zijn om omstanders toe te rusten om signalen te herkennen en te handelen.

Eén van de doelstellingen inclusie is het aanpakken en voorkomen van sociale uitsluiting. Femicide en huiselijk geweld raken direct aan situaties waarin inwoners niet volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Het beleidskader beschrijft dat sociale uitsluiting in Barneveld zich vaak manifesteert via zwijgen, negeren en ongeschreven regels en dat sommige groepen zich niet veilig of gezien voelen. De expositie brengt een vorm van sociale onveiligheid en uitsluiting zichtbaar in beeld en ondersteunt daarmee het beleidsdoel om discriminatie, uitsluiting en onveiligheid bespreekbaar te maken. Daarnaast is in de visie sociaal domein opgenomen dat een inclusieve samenleving een samenleving is “waarin iedereen gelijkwaardig is, gerespecteerd wordt en volwaardig kan meedoen”.

Femicide is een thema dat raakt aan gelijkheid, veiligheid en respect, fundamentele voorwaarden om volwaardig te kunnen deelnemen. De expositie draagt bij aan de inclusievisie doordat het aandacht vraagt voor groepen die te maken hebben met structurele ongelijkheid en onveiligheid.

Ook raakt dit aan het beleidsterrein gezondheid en het thema ‘positieve gezondheid’ van het programma Bestaanszekerheid. Bewustzijn en vroeg signalering van huiselijk geweld en femicide dragen bij aan preventie van stress en angst, lichamelijke verwondingen, verminderde kwaliteit van leven en verhoogd gebruik van zorg- en hulpverlening. Daarmee levert de interventie een directe bijdrage aan het versterken van zowel de fysieke als mentale veerkracht van inwoners.

3. Argumenten

1.1 Deze expositie draagt bij aan bewustwording, preventie en doorbreken van taboe over femicide

Gemeenten hebben bij de aanpak van huiselijk geweld een rol op het gebied van preventie, signalering, handhaving en hulpverlening. Het organiseren van deze expositie en filmvertoning maakt deel uit van onze gemeentelijke rol. Verhalen en beelden personaliseren de problematiek van femicide en huiselijk geweld, waardoor het gesprek in gezinnen, buurten, scholen en organisaties op gang komt.

1.2 Deze expositie draagt bij aan vroeg signalering en kennis over ‘rode vlaggen’

De film en nagesprekken bij de filmvertoning laten patronen van intieme terreur, stalking en escalatie zien. De informatieborden van de buitenexpositie wijzen op ‘rode vlaggen’, wat kan helpen bij het herkennen van signalen. Bovendien kan de interventie bijdragen aan het verlagen van de drempel om te handelen bij omstanders: mensen herkennen sneller signalen en weten waar ze een melding kunnen maken.

1.3 Het onderwerp van deze expositie heeft aansluiting bij diverse beleidsterreinen en de visie sociaal domein

De buitenexpositie en filmvertoning sluiten aan op de gemeentelijke doelen op het gebied van veiligheid, inclusie, gezondheid en bestaanszekerheid. Ook de vastgestelde visie sociaal domein benadrukt het belang van veilige dorpen.

- Het thema femicide en huiselijk geweld is direct gekoppeld aan **zorg en veiligheid**. De interventie sluit direct aan op de speerpunten van de regiovisie huiselijk geweld en zorg en veiligheid van het Integraal Veiligheidsplan 2024–2027 Gemeente Barneveld: gezamenlijke verantwoordelijkheid, aandacht voor specifieke vormen van geweld, gendersensitief werken, en leren met en van elkaar.
- De expositie draagt bij aan **inclusie** doordat femicide en huiselijk geweld vormen van sociale onveiligheid en uitsluiting zichtbaar worden gemaakt. Daarmee helpt het project taboes te doorbreken en ondersteunt het het beleidsdoel om discriminatie en uitsluiting bespreekbaar te maken, zodat iedereen veilig, gezien en volwaardig kan meedoen.
- Huiselijk geweld en femicide hebben grote impact op (mentale) **gezondheid**. Preventie vermindert druk op de GGZ en acute zorg.
- Door bewustwording rond huiselijk geweld en femicide te vergroten, draagt de expositie bij aan het versterken van positieve gezondheid, een van de doelstellingen binnen het programma **bestaanszekerheid**.

1.4 Het plaatsen van de expositie in de buitenlucht draagt bij aan goed bereik

De buitenexpositie en filmvertoning (in vrachtwagen) in de openbare ruimte bereikt een brede doelgroep. Het plannen van de expositie in periode met grote kans op mooi weer zorgt voor optimaal bereik dankzij een hogere passantenstroom.

4. Kanttekeningen

1.1 Gevoeligheid van het thema

Femicide en huiselijk geweld zijn beladen onderwerpen. Dit vraagt om zorgvuldige communicatie en begeleiding om misverstanden of weerstand te voorkomen. Dit wordt om die reden tijdens de opening door de aanwezigheid van vrijwilligers/ professionals geborgd die handelingsperspectief kunnen bieden.

1.2 Impact op bezoekers

De expositie en film kunnen emotioneel zwaar zijn. Mogelijk worden inwoners ongewild geconfronteerd met het onderwerp Femicide. Bij de filmvertoning, tijdens de opening, zijn vrijwilligers aanwezig van Stichting Open Mind om in gesprek te gaan met inwoners. Op de borden van de buitenexpositie staat een verwijzing naar verschillende instanties waar inwoners terecht kunnen met hun vragen.

1.3. Communicatie-uitdaging

Communicatie rondom dit thema vraagt om zorgvuldigheid om te voorkomen dat bepaalde groepen onbedoelde gestigmatiseerd worden.

5. Financiën

Kosten buitenexpositie (voor drie weken): €4.250 (exclusief BTW).

Kosten filmvertoning in vrachtwagen (voor één dag): €1550 + €350 voor extra mogelijkheid uitnodigen nabestaanden (exclusief BTW).

Totale kosten: €6.150 (+ eventueel een dag extra bezoek meerdere dorpskernen).

Gemixte financiering uit bestaand budget laat zien dat huiselijk geweld, gender gerelateerd geweld en femicide een brede maatschappelijke vraagstukken zijn die meerdere beleidsterreinen raken. Door kosten te verdelen over verschillende programma's (zoals veiligheid, gezondheid, inclusie en bestaanszekerheid) benadrukken we dat de aanpak van deze vraagstukken een gezamenlijke verantwoordelijkheid is.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

Lokale partners/ professionals worden betrokken bij het project. Ze worden op de hoogte gesteld over de expositie en filmvertoning (in vrachtwagen). Daarnaast zullen we enkele vrijwilligers van deze organisaties met expertise in het onderwerp huiselijk geweld/femicide uitnodigen voor het voeren van gesprekken met inwoners tijdens de opening. Ook is er een vrijwilliger van Stichting Open Mind aanwezig om deze gesprekken te voeren.

b) Communicatie

De communicatie rondom dit project wordt zorgvuldig ingezet om het onderwerp femicide op een begrijpelijke manier onder de aandacht te brengen. Daarbij houden we rekening met de gevoeligheid van het thema.

We zetten de volgende middelen in:

- Persbericht en gemeentelijke website
 - Inwoners worden geïnformeerd over de expositie, de filmvertoning in vrachtwagen en de mogelijkheid tot deelname aan gesprekken.
- Visuele communicatie in openbare ruimte gemeentehuis
 - Via het scherm in de hal van het gemeentehuis worden bezoekers geïnformeerd over de expositie, de film in de vrachtwagen en de mogelijkheid tot deelname aan gesprekken.
- Sociale media
 - Via Facebook en Instagram delen we korte verhalen, quotes en video's om bewustwording bij inwoners te vergroten.
- Interactieve informatie tijdens de opening van de expositie
 - Bezoekers krijgen tijdens de opening uitleg over het thema van professionals. Ook beantwoorden de professionals vragen en bieden handelingsperspectief.
- Meldkaart tijdens de opening van de expositie
 - Tijdens de opening is de meldkaart van de gemeente Barneveld beschikbaar die verwijst naar contactpunten en instanties voor vragen en hulp.
- Samenwerking lokale partners
 - We vragen aan betrokken lokale partners of zij via hun eigen kanalen kunnen communiceren over de expositie en de mogelijkheid tot deelname aan gesprekken. Zo bereiken we specifieke doelgroepen die mogelijk extra ondersteuning nodig hebben.

Met deze aanpak willen we een breed publiek bereiken, zorgen dat het thema veilig besproken kan worden en inwoners informeren over waar zij terecht kunnen voor steun en vragen.

7. Vervolgstep

Na akkoord voor het uitvoeren van de campagne wordt:

1. Contact opgenomen met Stichting Open Mind voor de planning en uitvoering. Hierbij zullen de definitieve datum en tijd vastgesteld worden;
2. Een communicatieplan opgesteld en uitgevoerd (incl. goede afstemming met andere gebruikers van plekken waar de activiteiten plaatsvinden);
3. Professionals/ maatschappelijke partners worden uitgenodigd om te ondersteunen bij het voeren van de gesprekken bij de film.

8. Bijlagen

- Specificaties buitenexpositie (van Stichting Open Mind)

FEMICIDE

TENTOONSTELLING
SPECIFICATIES

Buiten tentoonstelling

8 Expositie blokken

12 portretten en ervaringsverhalen + 2 informatieborden

+ 1 tipsbord + 1 rode vlaggen bord

Voet van de display : 1 X 2 m

- Hoogte van de display: 2,85 m
- Gewicht : 1800 KG
- Wind- & hufterproof

Transport : vrachtwagen met oplader

L. 18,75 m. H. 4 m. B. 2,55 m.

Zonder lading 22.000 kg.

Met lading, 8 displays 38.000 kg.

De displays kunnen in verschillende opstellingen worden neergezet. In een lange rij beslaan ze 55 strekkende meters.

De tentoonstelling staat 3 weken op dezelfde plek. Er is 1 buitententoonstelling beschikbaar.

Kosten : € 4.250,- excl. BTW

excl. nader te bepalen legeskosten voor eventuele vergunningen/ontheffingen

De eventuele vergunning handling kosten via stichting Open mind bedragen € 400,- excl. BTW.

Kosten voor het toevoegen van een heftruck aan de vrachtwagen met oplader bedragen €335,- excl. BTW.

De tentoonstelling is verzekerd. Bij eventuele schade aan een foto wordt een eigen bijdrage van €225,- excl. BTW gevraagd voor vervanging van het portret/beeld.

- De prijzen in deze specificaties zijn geldig tot 1 juni 2026. Wijzigingen voorbehouden.
- De tentoonstelling kan tot 10 weken voor plaatsing vrijblijvend worden geannuleerd, na verstrekking van deze tijd moeten wij de administratie en opslagkosten in rekening brengen (€175 + €450).

Binnen tentoonstelling

16 borden | 12 ervaringsverhalen + 2 informatieborden
+ 1 tipsbord + 1 rode vlaggen bord

Het gaat om forex borden met een bevestigingshaak aan de achterzijde.
Het standaard formaat van de borden is 85 x 109 cm. Gewicht per bord ca. 4 kg
Geleverd op een opgegeven tijdstip en adres.

De tentoonstelling hangt minimaal 3 tot 4 weken.

Heeft u geschikte locatie? Dan denken we graag mee over de indeling, verdeling en mogelijkheden in het bevestigen van de borden.

De binnen tentoonstelling geeft kleur aan uw intenties, symposia, workshops, brengt binnen uw gebouw het gesprek over femicide verder op gang en biedt perspectief.

Kosten : € 3.350,- excl. BTW en exclusief kosten voor eventuele extra toepassingen en-/of wijziging(en) bij plaatsing.

Kosten enkel- of dubbelzijdige raamsticker : € 3616,- excl. BTW.

Bij eventuele schade aan een foto wordt een eigen bijdrage van € 225,- excl. BTW gevraagd voor vervanging van het beeld.

De prijzen in deze specificaties zijn geldig tot 1 juni 2026. Wijzigingen voorbehouden.

FEMICIDE

Contact

Guusje Veenhoven

Guusje@stichtingopenmind.nl

06 15425451

Open mind brengt maatschappelijk lastige onderwerpen op een artistieke en aansprekende manier onder de aandacht bij het grote publiek en maakt deze bespreekbaar. De projecten zoals WIJ...doorbreken de cirkel van geweld (huiselijk geweld en kindermishandeling, Oudroze (levensverhalen van 70+ LHBTI'ers) en OPEN over depressiviteit zijn daar goede voorbeelden van, met een bijzonder grote impact en een bereik van respectievelijk 33 miljoen, 53 miljoen en 20 miljoen contactmomenten.

FEMICIDE is een project van stichting Open mind, in samenwerking met de gemeente Den Haag en mede mogelijk gemaakt door: Federatie Nabestaanden Geweldslachtoffers – Programma Geweld Hoort Nergens Thuis

Open
mind

